

**PLA ESTRATÈGIC DE LA
BIBLIOTECA DE CATALUNYA
2009-2012**

febrer 2009

OBERTA, FIABLE I ÚTIL

Ara fa cinc anys la Biblioteca de Catalunya donava a conèixer el seu primer pla estratègic institucional per al període 2004-2008 i estrenava un lema que constituïa una clara declaració d'intencions, una biblioteca ... **oberta** a totes les persones; **fiable**, on els usuaris trobin allò que s'espera d'una biblioteca nacional; **útil**, les biblioteques nacionals, en bona part gràcies a les eines i oportunitats tecnològiques, han depassat el model tradicional del segle passat i exerceixen d'agents bàsics de difusió cultural i de creació del coneixement, són i han de ser útils i utilitzades.

El pla estratègic i el lema de la BC ens han orientat les nostres actuacions, que han donat com a resultat l'increment i consolidació d'usuaris presencials i d'ús de documents analògics, l'augment de més del 150% en usuaris virtuals i en la consulta de col·leccions digitalitzades, la compleció de la col·lecció patrimonial i una oferta de serveis diversificada i de qualitat.

Part d'aquest èxit s'ha degut a un finançament creixent per part de la Generalitat de Catalunya fins al 2008, i a una aposta decidida per la cooperació amb altres institucions culturals i l'aprofitament d'oportunitats en la participació en projectes internacionals. L'any 2009 el pressupost institucional i el context econòmic global és ostensiblement menys favorable, fet que sens dubte tindrà impacte en alguns dels programes iniciats. Serà necessari realitzar un exercici de contenció, però la Biblioteca tractarà de minimitzar l'impacte amb eficiència i eficàcia.

El nou Pla Estratègic 2009-2012 vol continuar amb la línia iniciada quant a usuaris, continguts i serveis, vol consolidar i millorar les seves infraestructures i potenciar el paper de la Biblioteca en l'àmbit nacional i internacional.

El camí emprés és llarg, encarem els propers anys amb renovada ambició, fermesa i voluntat de millora. Els recursos i els coneixements individuals són limitats enfront de les necessitats creixents d'una societat del coneixement global com la nostra. Tenim objectius ambiciosos i treballarem per a assolir-los sumant sinergies, potenciant el diàleg social i aplicant una avaluació continua de les tasques empreses en un marc de sostenibilitat.

La nostra missió

La missió de la Biblioteca de Catalunya és recollir, conservar i difondre la producció bibliogràfica catalana i la relacionada amb l'àmbit lingüístic català, i vetllar per la conservació i la difusió del patrimoni bibliogràfic, i mantenir la condició de centre de consulta i recerca científica de caràcter universal.

En el context actual, quinze anys després de la seva definició la producció bibliogràfica compren no només l'àmbit analògic sinó que es focalitza molt especialment en el món digital

La nostra visió

Una institució de primer ordre en el mapa cultural del país, centre d'informació i documentació de referència en l'àmbit català, expert en la conservació i accés al patrimoni bibliogràfic i documental català - analògic i digital- i centre normatiu bibliogràfic.

Protagonista i motor de transferència de coneixement que connecti amb els ciutadans i propiciï la cooperació i participació amb i entre institucions i indústries culturals, sent un dels eixos del sistema nacional d'informació amb projecció internacional

OBJECTIU ESTRATÈGIC 1: Consolidar la Biblioteca com a referent cultural

ACCIONS

Una institució oberta que connecta amb la societat com a espai de coneixement, de recerca, d'aprenentatge i d'intercanvi cultural

Una programació estable i consolidada d'activitats culturals per difondre les seves riqueses bibliogràfiques

L'edifici patrimonial de l'antic Hospital de la Santa Creu i els seus jardins, marca d'identitat de referència al centre de Barcelona, visible i visitat

Realitzar el Pla Director de remodelació de l'Antic Hospital de la Santa Creu. Recuperar l'espai públic i fer accions per donar a conèixer l'edifici i l'entorn

Cercar formes de finançament que complementin el pressupost i suportin l'activitat de la Biblioteca en tots els àmbits

Col·laborar amb entitats i institucions culturals per dissenyar una programació cultural complementària, que permeti difondre els fons patrimonials catalans

Potenciar els repositoris digitals com a mitjà d'accés democràtic a la informació, la cultura i el lleure

FITES 2012

Incrementar el reconeixement social de la BC com a marca cultural

100% Del recinte de l'Antic Hospital dedicat a serveis bibliotecaris i culturals

10% De les col·leccions digitalitzades i accessibles a la Web

Línia de col·laboració amb editors per digitalitzar obres protegides per drets d'autor

OBJECTIU ESTRATÈGIC 2: Desenvolupar i preservar la col·lecció

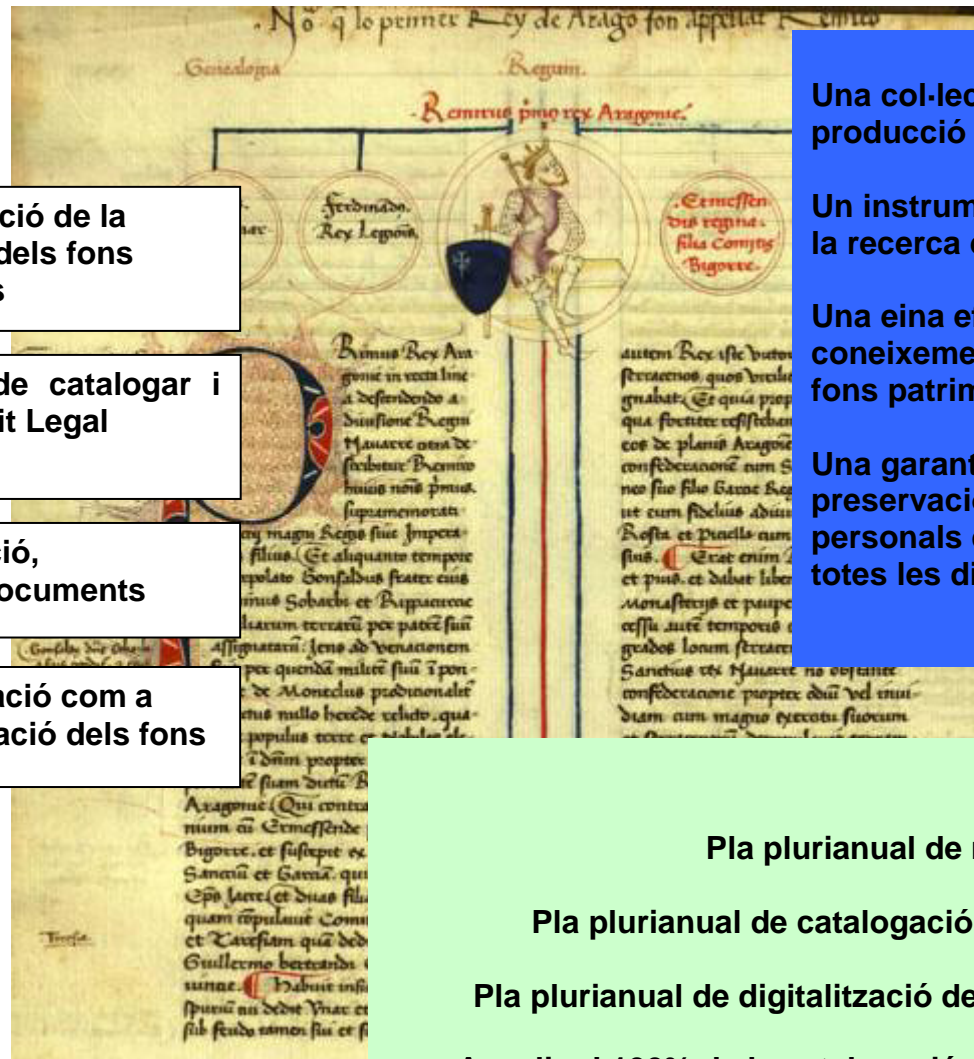
ACCIONS

Continuar la política de recuperació de la producció bibliogràfica, digital i dels fons personals i patrimonials catalans

Processar els fons pendents de catalogar i agilitar la incorporació del Dipòsit Legal

Potenciar la política de restauració, conservació i preservació dels documents

Potenciar la política de digitalització com a estratègia de suport a la preservació dels fons

Una col·lecció completa de la producció catalana

Un instrument de referència per a la recerca en l'àmbit d'humanitats

Una eina eficient per al coneixement i identificació dels fons patrimonials de Catalunya

Una garantia per a la recollida, preservació i difusió dels arxius personals de creadors catalans de totes les disciplines

FITES 2012

Pla plurianual de restauració i conservació

Pla plurianual de catalogació i procés dels documents

Pla plurianual de digitalització de documents patrimonials

Assolir el 100% de la catalogació de monografies pendents

Cens de institucions amb col·leccions patrimonials complet i actualitzat, i consolidació de línies de col·laboració en matèria de catalogació i difusió amb entitats patrimonials

OBJECTIU ESTRATÈGIC 3: Millorar i desenvolupar l'organització

Una organització preparada per evolucionar i adaptar-se a les noves especialitats i reptes de la societat de la informació i el coneixement, en constant canvi

Un equip d'experts amb les habilitats i coneixements adequats per assolir els objectius de la institució gràcies a l'experiència i a l'aprenentatge al llarg de la vida. Les persones són l'actiu més important de l'organització

ACCIONS

Actualitzar l'organització, i adequar-la als seus objectius i a les necessitats de les col·leccions i dels usuaris presents i futurs

Assolir el reconeixement laboral adequat dels llocs de treball de la Biblioteca dins la carrera administrativa

Mantenir una programa de formació permanent adequat a les necessitats de cada treballador

Fer seguiment i avaluació per a la millora contínua

FITES 2012

Nou model d'organització

Sistema d'accés als llocs de treball basat en les competències i habilitats específiques

Incrementar i potenciar l'expertesa a totes les àrees per mitjà d'un programa d'actualització de coneixements

OBJECTIU ESTRATÈGIC 4: Qualitat del servei

Un servei d'informació en què la qualitat i la fiabilitat són un valor afegit a l'alça davant del volum d'informació no seleccionada disponible a Internet

Un procés constant d'avaluació i millora per proporcionar la resposta pertinent i adequada als interessos dels usuaris

Un servei de referència expert, especialment en l'àmbit de la recerca sobre humanitats i Catalunya

ACCIONS

Millorar i incrementar l'oferta de serveis de proximitat als ciutadans

Potenciar els serveis virtuals a mida orientats a usuaris autònoms (just for you, just yourself)

Promoure els serveis cooperatius, especialment en el context digital

FITES 2012

Consolidar el servei cooperatiu de referència virtual, amb una bossa d'experts de prestigi

Servei de petició de documents automatitzat al 100%

Reforçar les accions d'avaluació i millora en base a les opinions dels usuaris

Reforçar les accions d'avaluació que permetin conèixer millor els perfils d'usuaris de la BC presencials i virtuals

OBJECTIU ESTRATÈGIC 5: Millorar i ampliar les infraestructures

ACCIONS

Redistribuir els espais per a usuaris i serveis presencials, ajustant-los a les seves necessitats i característiques

Redefinir els processos i fluxes a partir de la reubicació de les unitats de treball en un mateix espai

Dissenyar l'arquitectura tecnològica necessària per garantir l'accés a la informació digital a les generacions actuals i futures

Avaluar els criteris d'ubicació dels documents als diferents dipòsits, des de la seva arribada a la Biblioteca

Un únic edifici emblemàtic de serveis als usuaris directes i de processos de treball intern, ampliant en un 50% la superfície disponible actual

Diversos magatzems distribuïts a Catalunya en funció del tipus de col·leccions i de la freqüència d'ús dels documents

Una infraestructura tecnològica sòlida

Unes infraestructures i equipaments de caràcter nacional per a l'ús de les biblioteques i institucions culturals de Catalunya

FITES 2012

L'edifici de l'Hospital com a única seu de processos tècnics i serveis presencials als usuaris

Sistema informàtic de preservació, servei i accés integrat i escalable en producció

Redistribució del total de fons retrospectius entre els dipòsits d'accés immediat i de baix ús (Dipòsits d'Hospital, Hospitalet i GEPA)

OBJECTIU ESTRATÈGIC 6: Normalitzar i adaptar la normativa internacional

ACCIONS

Contribuir a la generalització de l'ús d'estàndards comuns a totes les biblioteques catalanes

Proporcionar eines de normalització tant per al context analògic com digital

Introduir i adaptar la nova normativa (metadades, FRBR: Functional Requirements for Bibliographic Records, ...)

Promoure la cooperació entre agents catalans implicats en la normalització

Un centre normatiu reconegut institucional i professionalment a Catalunya, a l'estat espanyol i internacionalment

Una institució que promou la creació d'eines de normalització bibliogràfica mitjançant la cooperació i participació

Un centre d'assessorament que contribueix a fixar la terminologia vinculada amb les biblioteques i els serveis que se'n deriven, tant analògics com virtuals

FITES 2012

Format MARC21 implementat i desenvolupat a Catalunya

Desenvolupar pautes i recomanacions per a l'ús de diferents esquemes de metadades als repositoris digitals catalans

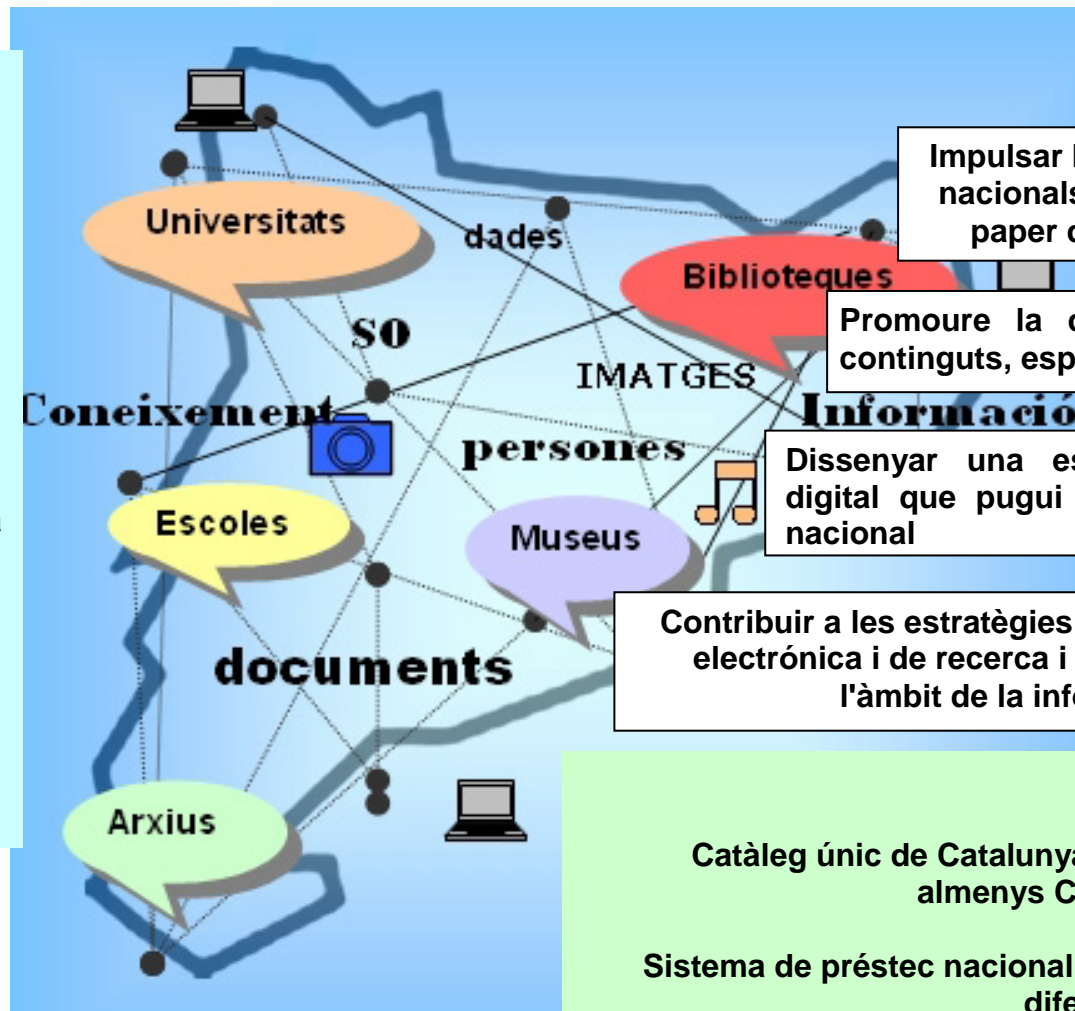
Traducció i adaptació de les RDA i les FRBR

OBJECTIU ESTRATÈGIC 7: Contribuir en la millora del sistema d'informació nacional

Eix que contribueix a coordinar i posar en relació els diferents elements del sistema bibliotecari de Catalunya, des de la seva participació en la majoria d'iniciatives cooperatives existents al sector bibliotecari català

Una institució que compta amb coneixement i expertesa de tipus general i especialitzats, que esdevenen claus per contribuir en l'articulació del sistema

ACCIONS

Impulsar la creació d'eines i serveis nacionals cooperatius. Potenciar el paper de la BC com a facilitadora

Promoure la digitalització i difusió de continguts, especialment en humanitats

Dissenyar una estratègia de preservació digital que pugui ser extrapolable a nivell nacional

Contribuir a les estratègies nacionals d'administració electrònica i de recerca i desenvolupament (I+D) en l'àmbit de la informació i la documentació

FITES 2012

Catàleg únic de Catalunya en producció, incloent-hi almenys CCUC, CCLP, BEG i CCPBC

Sistema de préstec nacional en funcionament entre els diferents sectors bibliotecaris

Una plataforma digital de Catalunya per a objectes digitalitzats i per a subscripcions de productes electrònics

OBJECTIU ESTRATÈGIC 8: Millorar el posicionament internacional

ACCIONS

Contribuir en les iniciatives i programes europeus de difusió del patrimoni.

Implicar-se en la recerca en preservació digital.

Incrementar la presència dels experts de la BC a fòrums internacionals

Incrementar la visibilitat del patrimoni i cultura catalana mitjançant projectes i continguts a Internet, especialment als d'àmbit europeu

La Biblioteca com a proveïdor de continguts propis i facilitador dels d'altres institucions culturals, especialment patrimonials, per incrementar la presència i coneixement de la llengua i cultura catalana arreu del món.

Un equip d'experts en diferents disciplines que aporten la seva experiència i coneixement als fòrums internacionals.

FITES 2012

Continuar la participació activa a Europea v.1

Incrementar la presència de l'activitat de la Biblioteca en publicacions especialitzades d'àmbit internacional

Aconseguir un posicionament millor dels continguts que difon la BC per millorar la visibilitat de la Biblioteca i de la cultura catalana

RESULTATS 2004-2008

1 accés més senzill i complet als fons i serveis de la Biblioteca, tant presencialment -amb l'aprovació d'una normativa que facilita a qualsevol ciutadà l'obtenció del carnet- com virtualment a través de la nova web.

2 dipòsits físics per emmagatzemar, conservar i preservar les col·leccions analògiques: el dipòsit de l'Hospitalet (del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació) i el GEPA (dipòsit cooperatiu en el marc del CBUC amb participació del Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació i del Departament d'Innovació, Universitats i Empresa).

3 noves eines de gestió de la informació: Millennium -un sistema de gestió bibliotecària de nova generació que millora els processos interns de gestió i proporciona oportunitats de servei-, el format MARC21 que facilita la cooperació i l'intercanvi d'informació entre institucions, i CANTIC (Catàleg d'Autoritats de Noms i Títols a Catalunya).

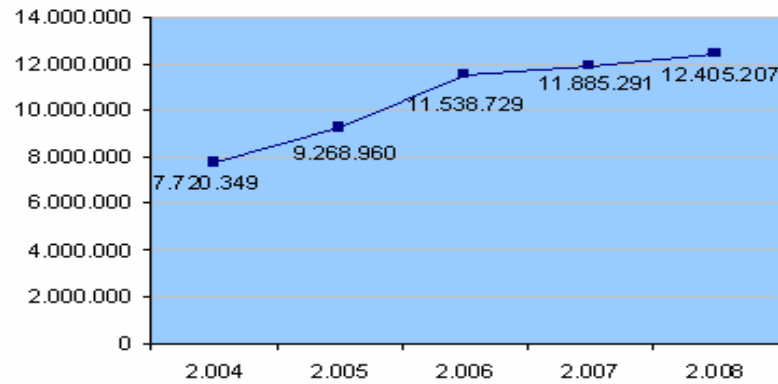
4 programes consolidats de gestió del fons que han tingut continuïtat al llarg d'aquest període: catalogació de fons retrospectius (backlogs), restauració, digitalització i subvencions a institucions amb fons patrimonials.

5 anys de recuperació intensiva de documents patrimonials i fons personals de creadors catalans de totes les disciplines; correspondència de Josep Vergès, fons de l'editorial Destino, arxiu personal del dissenyador i artista Joan Pedragosa, el taller d'enquadernació Brugalla, documentació personal de Xavier Cugat, del músic Xavier Benguerel, el dietari del 1900 de Pau Casals, cilindres de cera del compositor Nani Valls, cartes entre Manuel de Falla i Jaume Pahissa, documents gràfics de Josep Obiols, Joan Junceda, entre d'altres.

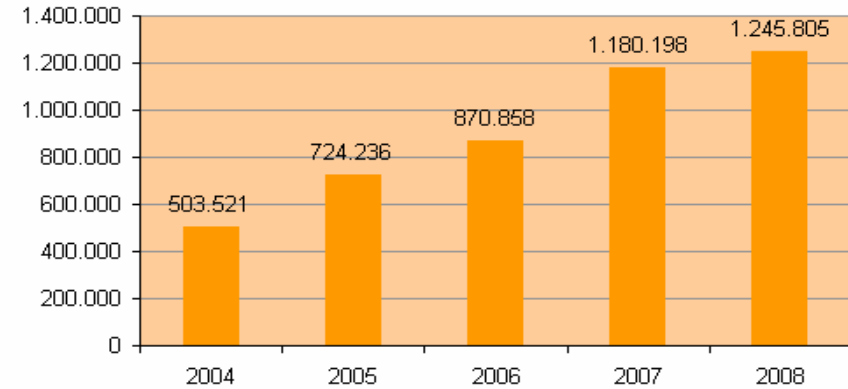
6 dipòsits digitals cooperatius de difusió a Internet, són eines properes als ciutadans que a la vegada donen suport a la recerca i a la preservació dels documents: ARCA (Arxiu de Revistes Catalanes Antiques), PADICAT (Patrimoni Digital de Catalunya), MDC (Memòria Digital de Catalunya) i RACO (Revistes Catalanes amb Accés Obert), Google Books i Europeana.

EVOLUCIÓ D'INDICADORS 2004-2008

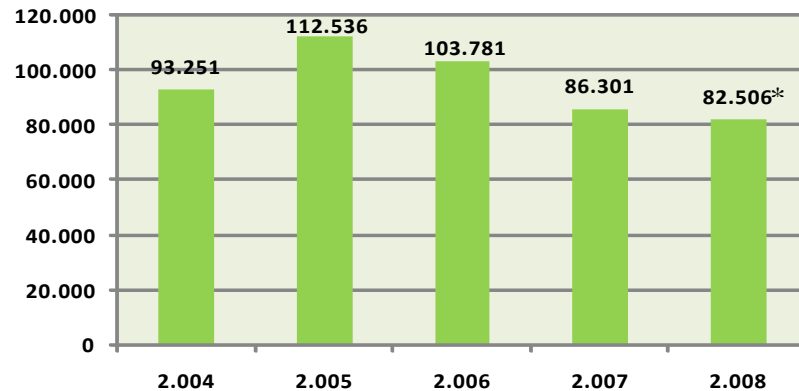
Finançament

Registres al catàleg

Documents consultats

* Consultes a documents digitals: 3.500.000

Usuaris presencials i remots

